

Hošek, Radislav

[Inscriptiones Graecae in Bulgaria repertae. Vol. III, Inscriptiones inter Haemum et Rhodopem repertae. Fasc. prior, Territorium Philippopolis. Edidit Georgius Mihailov]

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. E, Řada archeologicko-klasická. 1963, vol. 12, iss. E8, pp. 157-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/110043>

Access Date: 25. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

výrobní střediska mají své vlastní druhy epichorického charakteru terakotových výtvorů, odlišné od jejich vzorů, ale typy jsou společné a mají i podobný styl. Kvalita práce je nestejná — vedle řemeslných produktů jsou i sošky jemného provedení, svědčící o zdatnosti bosporských mistrů.

Ilustrace na 37 tabulkách nejsou stejné kvality, některé jsou méně jasné. V bohatém soupisu použité literatury je uvedeno hojně starších studií ruských, jež jsou nám skoro vesměs nedostupné. Jejich výtěžky však autorka touto publikací oštenaří zpřístupnila.

Knihu lze zařadit mezi význačné monografie o řecké koroplastice z oblasti, kam zasahoval vliv řecké výtvarné práce, a jež přispěla svými výtvary i k rozmnožení repertoáru námětů, které jsou čerpány z místního života (např. figurky jezdce, typy sarmatské). Autorka dovedla vyčísti z těchto drobných artefaktů uměleckořemeslných i jen řemeslných maximum zjištění pro poznání hospodářského milieu, způsobu života (oděvu žen, módy, úpravy vlasů, hry dětí) i náboženského kultu a snažila se mnohde postihnouti i jejich hodnotu výtvarnou. Vzhledem k plánu Institutu archeologie SSSR sestavit corpus terakot severního Černomoří, zjistit jejich typy, shody a difference, zvláštnosti jednotlivých středisk, určit typy dovezené a doma vyrobené a zjistit podmínky rozvoje je přítomná kniha, jež je zároveň bohatým inventářem exemplářů dosud nalezených, cenným příspěvkem k tomuto cíli.

Gabriel Hejzlar

Inscriptiiones Graecae in Bulgaria repertae, edidit *Georgius Mihailov*. Vol. III: Inscriptiiones inter Haemum et Rhodopem repertae, fasc. prior: Territorium Philippopolis. Serdicae 1961, Academia litterarum Bulgarica, str. 305, tab. 259, cena 53, 75 Lv.

V krátkém časovém sledu po druhém svazku (1958) vychází další díl souboru řeckých nápisů nalezených na území dnešního Bulharska. Vydavatel s neúnavnou energií srovnal a znovu přečetl nápisy, tentokrát z okolí nynějšího Plovdivu. Číslování nápisů je i nadále průběžné. Třeba uvítat, že rejstřík byl přidán už k tomuto svazku třetího dílu, takže je nyní možno se svazkem těchto nápisů dobře pracovat.

Z významnějších nápisů, obsažených v souboru, zasluhují pozornosti č. 889 (hry, zvané Kendreisia Pythia z r. 218 k počtě Elagaballové); č. 1126 přináší nový výraz *ληστολογήσας* = *ma-jící speciální příkuz k pochytání lupičů*; č. 1114—1276 jsou nápisy z Asklepieia u vesnice Batkun; č. 1453 je nápis, svým obsahem ne zcela jasný, *Ἐπιπτάς πουλοστάωρ*, na mramoru, znázorňujícím dva gladiátory, rozhodčího a v pozadí hydraulos se dvěma hudebníky; č. 1517 přináší obsáhlý nový nápis z obce Cillae z doby Gordiana III. s údaji, které jsou velmi významné pro studium Dionysova kultu ve 3. stol. n. l.

Michailův přínos je obrovský. Vydavatel přečetl všechny nápisy, seřadil je a také přinesl značné množství oprav, doplnění ap. Přičítáme k tomu několik poznámek: p. 22, 33 *numis recte nummis*; 883,6 *Ο η lege O NI*; 967,1 *Ζορδηνονος recte Ζορδεγονος* fortasse *Δορζεγονος* cf. 965, 966 *Δορζεβδης*; 980 *Ἀγακην*, cf. *Herond. Mim. VII 87, 92*; 981 *ἐν τοῖς legas EMOΤΟΚΟΣ = METÓΚΟΣ* (= nomen proprium, cf. *Hansen, Rückl. Wörterbuch der Eigenn. 254*); 982,1 *ἕπιωρ?*, cf. *Men. Dysc. 407 sqq.*; 1016 *Μουκισουκων legas Μουκαζουκων*; 1119,4 *ΥΕΡΑ = ὑπέρ αὐτ/*.

Při dosavadním tempu vydávání můžeme právem vbrzku očekávat další zdařilý svazek.

Radislav Hošek

F. E. Adcock: Roman Political Ideas and Practice. Ann Arbor: The University of Michigan Press, 1959. Str. VIII + 120.

Adcockova knížka je vlastně souborem šesti přednášek (Early Rome, str. 3—18; The Growth of the Republic, 19—35; The Authority of the Senate, 36—53; The Age of Revolution, 54—70; Augustus Princeps, 71—88; The Development of the Principate, 89—104), které autor proslavil o vzniku a vývoji římských politických institucí koncem roku 1957 na universitě v Michiganu a začátkem roku 1958 v Americké Akademii v Římě. Přednášky jsou doplněny poznámkami (str. 105—114) a rejstříkem (115—120).

Autor se zabývá často a různě řešenými problémy, které sleduje ve značně širokém časovém období, od nejstarších dob Říma až po dobu Antoninů. Toto značné rozpětí si pochopitelně vyžádalo maximální úspornost ve vyjadřování, ovšem na druhé straně vedlo k tomu, že je výklad mnohdy zploštěn a podáván jednostranně, bez přihlednutí k dalším důležitým okolnostem. Zvláště je to patrné při výkladu o termínech římského politického života, jako jsou dignitas, libertas apod. Autor tu totiž zřejmě vůbec nebere na vědomí existenci třídního boje ve starověkém Římě, protože jinak by nemohl tvrdit, že Říman byl „gentleman staré školy“, jehož „dignitas“ nepopírala „libertas“ druhého, ale naopak ji respektovala (str. 13). Že takovýto výklad neodpovídá skutečnosti a zcela idealisuje a zkrlesuje politické dění ve starověkém Římě, o tom svědčí